

ЦЪРКОВЕНЪ ВЕСТНИКЪ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ

СЪ БЕЗПЛАТНА ЕЖЕМЕСЕЧНА ПРИТУРКА „ДУХОВНА КУЛТУРА“ — за религия, философия, наука и изкуство.

АБОНАМЕНТЪ: I. За България: За всички абонати църковни учреждения, свещеници, учители, частни лица и др. за година 130 лева (платими на два пжти); за 6 месеца 80 лева (платими на един пжт); за 3 месеца 50 лева (сжщо); II. За чужбина (абонаментът е само годишен и въ предплата)—250 лева. III. Само „Църковен вестник“—100 лв. Само „Духовна култура“—40 лв. Всичко, което се отнася до „Църковен вестник“ и притурката, да се адресира до Св. Синодъ, Редакцията на „Ц. В.“.

Непомъстени ръкописи не се приемат. Предплатени, се печатат на 10 лева за заглавие, писъ и за въска останала обявления на църковнитъ во въ Администрацията; и чрез агенциитъ — отстъпка

2791
ТУКЪ, ДЪ, СВ. НЕДЪЛЯ
БОГОСЛ. Ф. — ТЕТЪ, ДЪР.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Празникът на Възшествието. — П.
2. Двойният празникъ. — Иером. Ириней.
3. Противоречието у човъка. — Ст.
4. Оригинално родолюбие. — Протодяконъ Г. Ибришимовъ.
5. „Ти носишъ име, че си живъ, а си мъртъвъ“. — Андрей Тодоровъ.
6. Следваме ли по стъпкитъ на Христа? — Ант. Кавдански.
7. Държава и религия. — Н.
8. Изъ духовната съкровищница на Църквата.
9. Художественъ отдълъ.
10. Бележки и отзиви.
11. Изъ печата.
12. Официаленъ отдълъ.
11. Книги.
13. Седмиченъ прегледъ на събитията.
14. Църковна и обществена летопись: I. У насъ; II. Въ чужбина.
15. Обявления.

Празникът на Възшествието.

„Царътъ се уповава на Господа и по благостта на Всевишния нѣма да се поклати“ (Псал. 20, 8)—тия пророчески думи на св. Псалмопѣвецъ иматъ пълно приложение къмъ нашия Царъ.

Защото въ основата на Царевитъ високи добродетели лежи силната му вѣра въ Бога и крепкото упование на Всевишния. А тая силна вѣра и туй крепко упование Негово Величество прояви още въ 1918 год., когато България бѣ повалена чрезъ вѣроломството на враговетъ и когато той, младиятъ Царъ, още 24-годишенъ, сложи на главата си твърде тежката въ оня моментъ българска царска корона. Съ пълно съзнание за голѣмата отговорност, която взимаше върху си, тогава Негово Величество отправи къмъ българския народъ исторически манифестъ, въ който съ пророческо вдъхновение и ясновидство, между друго, каза:

„Осланяйки се на волята на народа и уповавайки се на Всевишния, призовавамъ всички българи да се сплотятъ около моя престолъ и ми дадатъ пълна подкрепа, за да изпълня свещения си дългъ къмъ милата ми Родина, която преживява моменти на крайни усилия и тежки изпитания, и да приготви достойно и честно бждеще на българския народъ“.

И Негово Величество блѣскаво изпълни това

тържествено дадено отъ него обещание да пригответи свѣтло бждеще на българския народъ. Наистина, следъ възшествието му на престола, за българския народъ бѣха настъпили още по-усилни времена, България бѣ подложена на още много и много тежки изпитания. Но Царътъ, уповавайки се на Всевишния и подкрепенъ отъ всенародната обичъ, доблестно преодолѣ всички бели и напасти. И ако въ старо време моряцитъ, които благополучно минавали съ корабитъ си опаснитъ водовъртежи и подводни скали въ Месинския протокъ, отъ всички били признавани за велики мореплаватели то Негово Величество Царътъ трѣбва отъ цѣлъ свѣтъ да бжде провъзгласенъ за великъ и гениаленъ кормчия. Защото по какви не страшни и опасни Сцили и Харибди на бурния житейски океанъ той безвредно проведе българския държавенъ корабъ въ продължение на 23 години! Надаренъ отъ Бога съ необикновена мъдростъ, предвидливостъ и смѣлостъ, Царътъ презъ всичкото време бодро стоя на кормилото на кораба и бѣ щастливъ да го доведе до спасителния брѣгъ, като спаси и прибра въ него всички давещи се въ морето наши сънародници. Осланяйки се на народната воля и уповавайки се на Всевишния, той можа да изпълни свещения си дългъ къмъ Родината, *пригответи достойно и честно бждеще на българския народъ*: България днесъ е обединена, велика и силна!

Ето защо, празникътъ на Царевото Възшествие на престола е день на всенародна радостъ, въ който всички българи изказватъ дълбоката си благодарностъ и почитъ къмъ любимия свой Върховенъ Вождъ за великото му дѣло, като се вдъхновяватъ отъ неговия примѣръ за предано служение на милата Родина, за изпълнение на свещения дългъ къмъ нея.

Нека на тоя день цѣлиятъ обединенъ български народъ отправи сърдечни молитви къмъ Всевишния—да крепи Той и занаяредъ Негово Величество Царя Обединителя съ мощта на Своята спасяваща дѣсница и да го запази докрай бодъръ и непоклатимъ, като му даде здраве и благоденствие, *за да прекараме тихъ и миренъ животъ въ пълно благочестие и чистота* (1 Тим. 2, 2).

Нека днесъ всички се обърнемъ къмъ Бога съ молитвенитъ думи: *Господи, спаси Царя и чуй ни, когато Те призоваваме!* (Псал. 19, 10).

Двойниятъ празникъ,

На 3 октомврий българскиятъ народъ чествува двоенъ празникъ, който свързва две велики и свѣтли събития: провъзгласяване независимостта на България и възшествието на престола на Н. В. Царя. Наистина, великъ е денътъ, когато съ народна воля и царствено прозрение отхвърлихме суверенитета на Отоманската империя, престанаме да бждемъ васална държава и станаме напълно свободни и независими, възстановявайки обаянието, силата, авторитета и водачеството на славнитъ български царе.

Слава Богу, тая година цѣлокупниятъ български народъ ще празнува за първи пътъ, следъ вѣкове на черна робия и грозна неволя, своето политическо обединение. Мжкитъ и терзанията, презъ които е миналъ нашиятъ народъ и въ които е узрѣло могъщество на българския духъ, ни даватъ право отново да се наредимъ съ достоинство между творческитъ сили на утрешна Европа. Ние, новото поколѣние, се чувствуваме по-щастливи отъ онѣзи, които посѣха своитъ кости по родни поля и балкани и чиито кърви отдавна сж просмукани отъ родна скъпа земя, защото идеалитъ, за които тѣ живѣха и умрѣха, за насъ станаха действителностъ.

Възшествието на Негово Величество Борисъ III дълбоко осмислюва празника на независимостта. Върховниятъ Вождъ на българитъ съ своята свѣтла личностъ се издига високо, като мощенъ и непоколебимъ крепитель на цѣлото наше национално битие, като действителенъ факторъ въ ръководството на българската държава. И колко е величественъ и пленителенъ той, когато застава начело на храбрата ни войска, съ която го свързва безкрайна любовъ, като войникъ по сърдце и душа, който чувствува борческитъ пориви на своя народъ чакъ до дълбочината на своето сжщество!

Когато Негово Величество зае трона на славнитъ български царе, бѣха времена на тежки изпитания; времена, когато ние бѣхме поставени предъ дилемата — да бждемъ или не като свободна държава. Той, макаръ и младъ, но каленъ въ борбата, като изпитанъ воинъ, отвори нови страници въ българската история, записа героични подвизи и начерта новии свѣтълъ пътъ на днешна България, за да я доведе до настоящия моментъ.

Днесъ радостта ни е пълна, защото нѣма вече откъснати братя отъ майката Родина, които да пшкватъ и очакватъ освобождение.

Замената, които се развѣватъ отъ синия Охридъ, града на св. Климента, до слънчева Добруджа, и униформитъ на днешния националенъ празникъ, свързани съ всички величия и страдания, не сж само споменъ за възстановяване на независимостта; тѣ ни говорятъ и за нашето твърдо решение да запазимъ на всѣка цена тази независимостъ въ священитъ граници, гдето сме приютили всички наши братя, до вчера роби, които съ всѣкакви жертви сме готови да защищаваме.

Повелята на днешния день е: всѣки единъ отъ насъ съ търпение да понася лишенията и несгодитъ, които би ни наложили моментътъ, само и само да се запази това безценно съкровище, това священо цвѣте, напоено и израсло отъ кръвта на падналитъ за отечеството герои — обединена и свободна България. Да молимъ сърдечно всемилостивия Богъ, щото, подъ Неговата мощна дѣсница и закрилата на светата родна Православна църква, да крепне мждриятъ ни Вождъ и Неговиятъ Августейши Синъ.

Противоречието у човѣка.

Величието на човѣка се състои въ това, че е създаденъ по Божи образъ и че има за задача да се стреми къмъ богоуподобяване. Но това негово величие е помрачено. Божиятъ образъ въ него не е унищоженъ, но е затъмненъ отъ грѣха. Затова човѣкътъ е великъ и нищоженъ, способенъ за високи подвизи и за дълбоки падения, съ една речъ, той е противоречиво сжщество, живѣе въ противоречие и създава противоречия около себе си. Противоречието у човѣка се дължи на грѣха. Затова той не върши доброто, което желае, а злото, което не желае.

Страхътъ е една отъ основнитъ прояви на противоречието у човѣка. Библията казва, че *страхътъ* е състоянието, въ което изпада отдѣлениятъ отъ Бога и непримиренъ съ Него човѣкъ. „Въ свѣта ще имате скръбъ“ (Иоан. 16, 33). То е състояние противоположно на състоянието, въ което се намира вѣрващиятъ, който «има миръ». Страхътъ е чувство на отчужденостъ, на усамотеностъ, на изоставеностъ. Страхътъ царува не само въ живота на отдѣлни, предразположени къмъ това чувство, личности, но въ живота на всѣки човѣкъ. Страхътъ е въздухътъ, който отдалечилитъ се отъ Бога човѣкъ диша, или тѣснотата, задушливата атмосфера, която го души. Не всички люде съзнаватъ това, но въ действията на всички този феноменъ проличава. По голѣма частъ отъ своята дейностъ човѣкъ насочва къмъ това — да се осигури, да се обезпечи, т. е. да победи страха. Въ практическия животъ страхътъ се изразява въ грижата. Не напразно най-значителниятъ философъ-антропологъ на нашето време — *Хайдегеръ* — смѣта грижата за най-сжщественъ елементъ на човѣшкото сжществуване¹⁾. *Последната основа на страха и грижата е смъртта*. Не само египетскитъ пирамиди, но цѣлата култура и цивилизация на човѣчеството е стремежъ да се преодолѣе смъртта, смъртта, която е награда на грѣха, т. е. смъртта, която ние преживяваме като нѣщо, което стои въ връзка съ противоречието на нашето сжществуване. Много нѣща отъ нашата «култура» сж само единъ приспивателенъ прахъ, за да забравимъ страха отъ живота. Най-яркъ примѣръ за това е употребата на химическата наркоза. Но има и духовни наркотици, които преследватъ сжщата целъ. Особена форма на страха е това, което *Паскаль* нарича «скука». Тя пълни празнотата на душата. На обикновенъ езикъ това се казва «прекарване на времето» или «убиване на времето». Времето е основниятъ елементъ, тъй да се каже, субстратътъ на нашето сжществуване. И това нѣщо искаме ние да убиемъ! Не можемъ да понасяме сжществуването въ времето, затова бѣгаме отъ него, търсимъ да се забравимъ. Въ забавитъ, удоволствията, развлѣченията, спорта, дори въ висококултурни занимания, ние търсимъ сурогатъ, за да заглънимъ, ако не да наситимъ, нашата празна душа. Въ този случай, отъ само себе си, се налагатъ думитъ на *Августина*: «Нашата душа е неспокойна, докато не намѣри покойствие въ Тебе, Господи. Защото Ти си ни създалъ, за да бждемъ въ Тебе». Тѣзи думи трѣбва да бждатъ лйтмотивътъ на всѣка истинска психология. Безъ тѣхъ ние ще се изгубимъ безвъзвратно въ лабиринта на душата.

Това безпокойство на душата, което, негативно

¹⁾ Cp. *Neidegger*. Sein und Zeit; Die Sorge als Sein des Daseins.

погледнато, е *страхъ*, позитивно разгледано, е *мечта*. Както страхътъ, тъй и мечтанието, е основенъ елементъ на нашето противоречиво съществуване. *Платонъ* е разбралъ голѣмото значение на мечтанието. Мечтата, еросътъ, стремежътъ къмъ далечния любимъ, къмъ божествената истина-добро е, споредъ Платона, крилото, върху което нашата душа хвърчи къмъ Първоизвора. Той добре разбира значението на мечтата, но твърде много я надценява. Мечтата за духа — виждане на идеитъ — не е още животъ въ духа. Затова тази духовностъ не води къмъ съчовѣка, къмъ любовта, а отдалечава отъ него и търси усамотението. Затова и философията на Платона и всѣка философия въобще не ни дава „хлѣба на живота“. Само словото Божие може да нахрани душата.

Вече не косвено (както въ предидущето), а направо противоречивостта на нашето съществуване се проявява въ: *съмнението, отчаянието и лошата съвѣсть*.

Съмнението по голѣмитъ въпроси на живота е присъщо на всѣки човѣкъ. То изчезва само въ вѣрата.

Когато съмнението засегне същността на човѣка, то се превръща въ *отчаяние*. Отчаянието не е вече само едно просто колебание относно значимото въ живота, а разклащане основнитъ стълбове на нашето съществуване. Отчаяниятъ не е само страхуващъ се, тежко дишащъ човѣкъ; той е задушавашъ се човѣкъ. Той се е лишилъ отъ „кислорода“ на душата, отъ вѣрата и надеждата за изходъ, за разплитане на сложно заплетения възелъ въ неговия животъ.

Лошата съвѣсть е прѣкъ резултатъ на грѣха. Тя прилича на куче, което, поради неприятния му лай, затварятъ въ стаичка, но то постоянно рѣмжи и търси начинъ да се освободи. Съвѣстьта е тѣсно свързана съ нравствената отговорностъ на човѣка.

Ето, това е действителниятъ човѣкъ. Той живѣе въ противоречие, защото е въ противоречие съ своя Творецъ.

Противоречието въ човѣшкото същество е толкова явно, че не може да не се забележи. То се вижда у човѣка като ученъ, като философъ и като мислителъ.

Известни сж двата противоречиви възгледи: *идеализъмъ и материализъмъ*, които отъ хиляди лѣтния се борятъ.

Идеализмътъ изхожда отъ разума, отъ духа и смѣта тѣлото чувствено-материалната природа на човѣка, като единъ акцидентъ, като нѣщо, което не засѣга „същността“ на човѣка. Той вижда само „величието на човѣка“, само онова, което говори за неговия божественъ произходъ. Но понеже не смѣта чувствената природа като присъща на човѣшкото същество, границата между човѣшкото и божественото изчезва за него.

Обратно — *материализмътъ* вижда въ чувствената, материалната природа „същността“ на човѣка, а духа смѣта като епифеноменъ на материалния жизненъ процесъ. Между човѣка и животното нѣма разлика. Само голѣмиятъ мозъкъ и централната нервна система у човѣка сж по-особено развити и му даватъ нови възможности.

Философията не е въ състояние да се справи съ противоречието въ човѣка.

Човѣкътъ е Богъ, човѣкътъ е животно. Това е резултатътъ на спорещитъ помежду си днесъ две главни теории за човѣка, идеалистическата и натуралистическата. Всѣка една отъ тѣхъ — особено

идеалистическата е твърде модифицирана, изтънчена, но и дветъ въ основата си сж несъвѣстими. Общото между дветъ е само това, че тѣ разглеждатъ и разбиратъ човѣка отъ гледище на едно безлично „нѣщо“ (отъ гледище на „духа въобще“ или отъ гледище на »природата въобще“) и затова и дветъ пренебрегватъ най-важното у човѣка — човѣшката личностъ, поразена отъ грѣха — отговорността на човѣка. Това винаги ще се случва, ако не разглеждаме човѣка отъ гледище на Бога.

Опити за синтезъ не сж липсвали, но историята на философията ни показва, че синтезитъ винаги сж били по-слаби отъ едностранчивитъ системи, защото винаги предполагатъ компромиси и премълчавания. Наистина, хегелианизмътъ е единъ великолепенъ синтезъ, но той, въ сжщностъ, не е синтезъ — иначе нѣмаше да бѣде великолепенъ — а едно постепенно преодоляване на противоречието чрезъ диалектиката на духа, едно представяне на антизитъ като мними противоречия, като фази на развитие на единия духъ. Последното противоречие, което трѣбва да се преодолѣе, е противоречието между крайното (човѣшкото) и абсолютния божественъ духъ, и това става въ религиозното съзнание, въ съзнаване единството съ Бога, въ изпълнението на основнитъ мисли на спекулативната мистика.

Кждето мисленето има последната дума, свършено е съ противоречието, защото основната задача на мисленето е да изкорени противоречието отъ свѣта на всѣка цена. Както дяволътъ се бои отъ кръста, тъй и мисленето се бои отъ противоречието. То не миряса, докато не го отстрани. Това е лъжата въ мисленето, това е, тъй да се каже, отчайващото самоутвърждение на човѣка въ неговото мислене, че той отрича противоречието, въ което живѣе, като до такава степенъ напъва своето мислене, докато изчезне противоречието¹⁾.

Научната психология и психопатология е сжщо безсилна да се справи съ противоречието на човѣка, да защити достоинството на човѣка, да открие въ него образа и подобieto Божие. Тѣ знаятъ съзнанието и безсъзнателното въ неговитъ нисши форми, но не знаятъ сврѣхсъзнателното. За тѣхъ психическата структура е само апаратъ за защита отъ труднитъ условия на живота. *Фройдъ* открива бездна отъ грѣховни влѣчения въ човѣка, но човѣшката душа не вижда. Психоанализътъ оперира съ душевния животъ на човѣка тъй, като че душата не съществува. Това е сжщо психология безъ душа. Божиятъ образъ въ човѣка е съвсемъ затъмненъ и покритъ. Той съвсемъ не се вижда задъ тъмнината на безсъзнателното и задъ лъжата на съзнанието. Не е известно само отъ кжде се взема свѣтлото съзнание на самитъ психоаналитици. Днешното психологическо знание е горчиво и песимистическо, и не случайно Фройдъ дойде до метафизиката на смъртта. Психологията открива, че човѣкъ е болно същество, но не разбира, че той е раненъ отъ грѣха. Християнската психология сжщо вижда въ човѣка бездна отъ тъмнина, грѣхъ и зло, но тя разбира извора на това и затуй не отрича Божия образъ и подобие въ човѣка. Психоанализътъ предизвиква двойко отношение къмъ себе си. Отъ една страна съ него сж свързани голѣми научни откри-

¹⁾ *Em. Brumer. Der Mensch im Widerspruch. S. 189-190.* Това много добре изтъкна Киркегардъ. Правилно може да се разбере противоречието само чрезъ християнската вѣра (творение, грѣхъ).

тия и нова ера въ психологията и антропологията. Той хвърля свѣтлина върху извора на душевнитъ и нервни заболявания на човѣка. Конфликтътъ между съзнанието и безсъзнателното е най-голъмото откритие на школата на Фройда, което си остава въ сила, дори и когато не сподѣляме неговия пансексуализъмъ. Но психоанализътъ не може да претендира да бѣде метафизика на живота. Психоанализътъ като практика има отрицателни страни. Като методъ на лѣчение той често разлага душата на елементи и претендира да замѣни изповѣдта. Но той не знае тайната на опрощението на грѣхветъ и просвѣтлението на душата. Психоанализътъ морализира и изобличава грѣха, безъ да знае, какво е грѣхъ и отъ кѣде се е взелъ¹⁾.

Не е възможно за човѣка самъ да се справи съ противоречието, въ което живѣе. Неговитъ лични усилия — морални и интелектуални — сж необходими, но не сж достатъчни. Само съ Божия помощъ той може да се бори и да преодолюе противоречието, въ което живѣе.

Ст.

Оригинално родолюбие.

Разнородно и разнородно е съдържанието на битието. Пжтътъ на човѣшкия животъ е постланъ съ много и различни нѣща: едни отъ полза за тѣлото му, други за усъвършенстване на душата му, трети пъкъ за съблазнь и гибель! Надъ всичко само две нѣща предшествуватъ човѣшкото зачатие, съпжтствуватъ днитъ на живота му и свидетелствуватъ и красятъ труда и кончината му: вѣрата въ Бога и любовта къмъ родината! Тѣзи две добродетели сж основни и естествени прояви за всѣко човѣшко сърдце — независимо отъ степенята на културата му и разнородността на свѣтогледа му. Може ли човѣкъ да не знае, да не помни, да не търси и да не обича майка си? Само нравствениятъ изродъ е способенъ на такова нѣщо, но и той въ странна радостъ и особено въ силна мжка мълви името ѝ, търси образа ѝ, чака утехата ѝ! Точно такъвъ е и копнежътъ на човѣшката душа къмъ Бога — и въ християнина, и въ иудеича, и въ езичника, нѣкакъ дори и въ безбожника! Рожбата търси и почита родилката си — душата копнѣе, гадае, търси, блуждае, мждрува по първопричината на всичко видимо и невидимо. Детето е спокойно и щастливо въ скута на майка си — душата е чиста и способна къмъ творчество въ обятията на Бога: тамъ е нейното начало, битие и блаженство! Реченото за Бога и майката е равностойно и по отношение отечеството — нищо на този свѣтъ не може да замѣни копнежа на човѣшкия духъ и любовта на човѣшкото сърдце къмъ родния кжтъ: кждето за първи пжтъ е стжпилъ неговиятъ кракъ, кждето за първи пжтъ е видѣлъ Божието слнцѣ, кждето го е озарила майчина цѣлвка и го е усладила бащина усмивка! На тѣзи две светини почива, расте, твори и се слави човѣшкиятъ животъ — и чрезъ тѣзи две добродетели душата свещенодействува прелъ Бога и родината за лично добро и обществено благополучие. Мощта и славата на държава и народъ на тѣхъ се е крепила и крепи, защото тѣ животворятъ битието и чудотворятъ въ историята на човѣчеството!

Тѣзи размисления се породиха въ насъ отъ едно кратко, оригинално и трогателно съобщение на в-къ „Зора“ отъ броя му за Кръстовденъ. Подъ заглавие:

„Знаме отъ женски коси“, това съобщение гласи: „Съобщаватъ отъ Япония, че организациятъ на женитъ предали на флотата на своята страна едно необикновено почетно знаме. И наистина, никога подобна материя не е бивала употребявана за изтъкването на знаме. 800 японски жени и млади момичета пожертвували своитъ (коси, за да се направи платъ. Знамето било бѣло и червено и носи символа на изгрѣващото слнцѣ. Това необикновено знаме било издигнато на най-голъмия японски кръстосвачъ“.

За източната жена — жената на мистиката и традицията, такава една особита жертва е върховенъ приносъ предъ олтара на родината. Тази постжпка на японскитъ жени ще извика усмивка въ рационалиста и у невѣрника — ще порѣди и кошунственъ смѣхъ въ модерната и суетна жена. Коситъ на жената не сж плътско гиздило — тѣ сж свидетелство за цѣломждрие. Разчорлената коса е символъ на тежка скръбъ — да се сложи пъкъ брѣсначъ върху главата на жена, това за изтока значи тежко наказание за много низко падение. Чистотата, спретнатостта и непожтнатостта на косата у жената е символъ на радостъ и чистота, свидетелство за нравствено достоинство, което граничи съ мистика и светостъ! Ако къмъ това духовно отношение къмъ косата прибавимъ и естественото ѝ значение — привързаността и любовта на всѣка жена къмъ косата, тогава смисълътъ и стойността на жертвата отъ японскитъ жени добива рѣдка пълнога и изключителна трогателностъ! Известенъ е патриотизмътъ на японцитъ — той се корени на вѣрата имъ въ Бога и на любовта къмъ отечеството, макаръ въ грамадното си болшинство да сж езичници. Първовиновница на тѣзи добродетели е японката — нейниятъ пръвъ урокъ по родолюбие за рожбата ѝ е майчиното ѝ млѣко: то краси съ добродетели родината ѝ, и то пише златнитъ страници на японската история! Сега японката праща и коситъ си на фронта — плете и стжкмява светинята на воинството: знамето, което да вдъхновява синоветъ и братята ѝ въ борба съ врага и за величието на земята ѝ. Честити, завидни и славни сж такива майки и жени! Този жестъ на японката напомня трогателната жертва на картагенката — когато неприятельтъ наложилъ тежка блокада на Картагенъ, когато индустрията на марината била спнната, когато корабитъ на картагенцитъ рискували да спратъ; тогава картагенкитъ пожертвували коситъ си, за да се направятъ вѣжа и други потреби за бойната флота!

Слава на Бога! И нашето отечество може да се сравни по родолюбие съ Япония и Картагенъ — и нашата българка достойно може да се нареди съ японката и картагенката като родолюбка: и българката ражда синове, които вече повече отъ хилядилѣтне кръстосватъ хероично и славно цѣлия полуостровъ и сгромолясватъ вѣковни империи. При творчество въ миръ и при победа въ бранъ — тя е въ сърдцето на героитъ, тя е въ жилитъ на юнацитъ, нейниятъ образъ е невидимото имъ знаме за възходъ въ всичко! Не тя ли роди хората на Шипка, които срещу вѣковенъ тиранинъ и въоржженъ бранникъ противопоставиха не топове и мартинки, не чакмакли и пищови, а юруши и камъни отъ легендарния Балканъ?! Не тя ли събра и вдъхнови преди нѣколко седмици 10,000 защитници на отечеството около Добричъ — защитници отъ села и градове съ чресла и търнокопи, съ лопати и криваци срещу болшевишки хищници, въоржжени модерно и до зжби! Кой роди и научи добруджанското овчарче да не се съблазни отъ банкноти, да не се стресне отъ заплахи и да разкрие мизерното покушение въху родъ и земя? Пакъ българката — вѣролюбивата и родолю-

¹⁾ Н. Бердяевъ. О назначеніи чловѣка. Стр. 79-80.

бива българка! Интимната виновница за тѣзи приказни деяния е вѣрата въ Бога, която учи: „Никой нѣма любовъ по-голѣма отъ тая, да положи душата си за своитѣ приятели“ (Иоан. 15, 13). Тази любовъ движи и японката — макаръ и при мъгляво вѣрско съзнание, защото любовта къмъ отечеството, безъ вѣра въ Бога, е показна и безплодна!

Протодякоуъ Г. Ибришимовъ.

„Ти носишъ име, че си живъ, а си мъртъвъ“

Това сж мждритѣ слова на апостолъ Иоанъ, изречени въ неговото изгнание на островъ Патмосъ. И наистина, когато внимателно ги прочетемъ и дълбоко вникнемъ въ тѣхъ, съ прискърбие ще видимъ състоянието на днешното християнство. Нека бждемъ откровенни и доблестни да признаемъ, че наистина носимъ името на живи, но въ действителностъ сме мъртви. Че наистина е така, нима сж нуждни доказателства? Нима е необходимо да се обрисуватъ и изброяватъ дѣлата на християнитѣ отъ нашитѣ дни? Разбира се, че не. Всѣки бистъръ умъ не може да не си задава въпроса — кжде останаха принципитѣ на това небесно учение, което носи на човѣчеството миръ и любовъ? Така се питаха хората още презъ 1918 година, когато се решаваха сждбинитѣ на победенитѣ народи и апелираха за сжщата небесна правда и редъ, която, уви, не дойде. И тогава трезвитѣ умове апелираха къмъ съвѣститѣ на християнскитѣ държавници, които, съ Библията въ ржка, вършеха насилие върху слабитѣ и безсилни народи и, изпълнени съ яростъ и отмъщение, подготвиха почвата за днешната още по-страшна човѣшка катастрофа. Още тогава мнозина останаха разочаровани отъ учението на Сина Божия и се отрекоха отъ Него.

И можемъ да си зададемъ въпроса — следъ всичко това какво ще се постигне? Ще настъпи ли единъ день миръ за това изстрадало човѣчество? Човѣшкитѣ жертви, материалнитѣ загуби изчислени въ пари възлизатъ на астрономически цифри, които, ако биха се вложили за благо на народитѣ, би изчезнала всѣка мизерия и нищета, разрушения на цѣли селища, на хиляди и милиони, хвърлени въ мизерия и обречени на израждане, епидемии и гладъ. Всичко това хвърля въ ужасъ всѣки, който би се замислилъ по-дълбоко върху положението. А за отстраняване на всичко това, нека се запитаемъ — какво направи християнството? Показаха ли християнитѣ добрата воля и желание да се разбератъ и по начинъ, подобенъ на този, посоченъ въ Евангелието, да се отстранятъ различията и противоречията между тѣхъ? Нима тѣмъ липсваха възможности и срѣдства, за да се избере пжтътъ за мирното разбирателство и сътрудничество? Но, за съжаление, до тамъ никой не отиде. Една Великобритания, която първа разнесе Христовото учение по всички страни, се оказа упорита и предпочете да изпълни личнитѣ, човѣшки желаня, а Божественитѣ ги отхвърли. Ами Америка, която прѣска съ още по-голѣма сила свѣтлината на Евангелието, днесъ, вмѣсто да застане като арбитъръ между воюващитѣ, държейки страната на правдата, и въ името на Христа намѣри начинъ да ги сблужи, тя подстрекава еднитѣ, за да се продължи унищожението на милиони хорица, предимно млади сили. Нима Спасигельтъ на това ни учеше? Нима нѣкжде Той препоръча на Своитѣ последователи да се измамватъ, да се насилватъ, да бждатъ алчни, егоисти и грабители? Нима даде на нѣкого съветъ да отнеме

правото на ближния си да живѣе? Тогава, по примѣра на кого става всичко това? Не по стжпкитѣ ли на силата на злото — дявола, върви днесъ свѣтътъ?

Единъ е Богъ за всички, и Той е Богъ на доброто, Богъ на правдата и Богъ на истината и любовта. Тамъ, кждето нѣма правда и справедливостъ, тамъ и Богъ не пребжда, защото Той нѣма нищо общо съ дѣлата на злото.

Християнството носи въ себе си програмата за единъ редъ, който смъртни хора не биха могли да създадатъ. Всички велики реформатори сж черпѣли материалъ и вдъхновение само отъ това учение. Но християнитѣ не го приложиха на дѣло. Всичко отиде въ блѣскави проповѣди, форми и външенъ блѣсъкъ, а съдържание никакво. „Носишъ име, че си живъ, но си мъртъвъ“, — това сж думи, които пронизватъ като съ остъръ мечъ ума и сърдцето. Това е тежка присжда за една епоха, която, следствие на собственитѣ си дѣла, е обречена на катастрофа. Но не всичко е изгубено. За Бога положението е още надеждно, и Той съветва: „Буденъ бжди и укрепявай останалото, което е на умираше“ (Откр. 3, 2). Значи, все още има единъ остатъкъ, който Богъ желае да спаси. Тази покана — *буденъ бжди*, е отправена къмъ християнството. И ще дойде день, когато Господъ Исусъ ще се наложи, и Неговото учение ще бжде рководно начало въ живота на човѣка и на народитѣ. Учението на Христа ще пребжде тукъ и въ вѣчността.

Андрей Тодоровъ.

Следваме ли по стжпкитѣ на Христа?

Ние сме християни, защото сме членове на основаната отъ Исуса Христа Църква. Негови последователи сме, но често слушаме отъ църковния амвоуъ изобличения, че не сме следвали по стжпкитѣ на Исуса Христа, не сме изпълнявали Неговия заветъ.

И действително, за голѣмо съжаление, това е една горчива истина. Христосъ дойде на земята съ определена мисия, предречена отъ пророцитѣ много вѣкове преди Неговото раждане. Той трѣбваше да спаси грѣшното човѣчество. Опълчилъ се Спасигельтъ противъ пороцитѣ и престжпленията, като предупреждавалъ хората за гибелта, която ги очаквала, ако не тргннатъ изъ пжтя, който имъ чертаелъ Той.

Обаче, не за първи пжтъ чрезъ Исуса Христа хората сж били предупреждени за гибелта, която ги очаквала поради тѣхния пороченъ животъ. Още преди Исуса Христа много пжти Богъ е изпращалъ Свои пратеници-пророци да възвестятъ на хората Неговата воля и строго да ги предупредятъ за голѣмитѣ нещастия, които ще ги сполетятъ, ако не послушатъ пророцитѣ, ако не следватъ пжтя, който Богъ имъ сочи чрезъ тѣхъ.

Нито единъ отъ народитѣ не е получавалъ толкова предупреждения отъ Бога, колкото сж получавали евреитѣ. Никой народъ не е ималъ толкова пророци, прашани отъ Бога, колкото е ималъ Израилскиятъ народъ.

Както казва Джовани Папини, пророкътъ е гласъ, който говори отъ името на Бога; ржка, която пише подъ рководството на Бога; пратеникъ Божий, за да предупреди ония, които се отбили отъ правия пжтъ, ония, които забравили завета Божий. Пророкътъ е билъ по-голѣмъ и отъ царя, който не се покорявалъ на Господа, и отъ свещеника, който неправилно тълкувалъ словото Божие и ходѣлъ изъ нечестивитѣ пж-

тища. Сърдцето на пророка се свивало отъ скръбъ, устата му се пълнѣли съ изобличения, а ржката му била протегната, за да посочи наказанието. Той страдалъ за своя народъ и, понеже го обичалъ, нахвърлялъ се срещу него, заплашвалъ го, за да го отвърне отъ лошитѣ пжтища.

Ето, напримѣръ, едно отъ многото такива пророчества, което пророкъ Осия отправилъ къмъ еврейтѣ:

„Чуйте словото Господне, синове Израилеви, защото Господъ има сждъ съ жителитѣ на тази земя, понеже нѣма нито истина, нито милосърдие, нито богопознание на земята. Клетва и измама, убийства, кражби и пролюбодейства твърде много се разпространиха, и кръвнина върви следъ кръвнина. Затова ще се заплаче тази земя и ще изнеможатъ всички, които живѣятъ на нея. Изтрѣбенъ ще бжде Моя народъ, защото знание му не достига и защото забрави закона на Бога. Блудство, вино и други питиета завладѣха сърдцата имъ. Отвратително е пиянството имъ, съвсемъ сж се предали на блудство. Тѣзи тѣхни дѣла не ги оставятъ да се обърнатъ къмъ Бога, поради което и не Го познаваха. И Израиль и Ефремъ ще загинатъ, поради нечестието си, ще загине и Иуда съ тѣхъ. Ефремъ ще стане пустиня въ деня на наказанието си. Азъ възвестихъ това между колѣната Израилеви“.

Горнитѣ пророчески слова ясно илюстриратъ картината на нравственото разложение по онова време, поради което пророкътъ изрекълъ заканата, че славата на хората ще се обърне на позоръ, че земитѣ имъ ще се превърнатъ въ пустиня въ деня на наказанието.

И наистина, упадъкътъ е билъ страшенъ, опомнянето невъзможно, гибельта неминуема.

Гибель неминуемо очаквала не само Израила, но и цѣлото човѣчество. Това били днитѣ въ надвечерието преди Христа, когато упадъкътъ е билъ страшенъ, когато престѣпници сж управлявали както въ Иудея, така и въ Римъ, като се отдавали само на леки удоволствия. Самиятъ императоръ Октавианъ се е задоволявалъ съ леката философия на Хорация, който е проповѣдвалъ: „Добивай удоволствията си днесъ, не изпускай деня, устройвай ежедневно пиянски оргии, защото ни очаква смъртъ, безъ никаква надежда. Нека да не губимъ напраздно, безъ удоволствия, нито единъ часъ“.

Управници и народъ, голѣми и малки, учени и прости били забравили Бога и намирали смисъла на живота само въ лекитѣ удоволствия. Обилна храна давали на тѣлото чрезъ всевъзможни удоволствия и оргии, а душата съвсемъ забравили. Духовнитѣ водачи на Израила—книжницитѣ и фарисейтѣ, сами не вървали въ Бога, въ морално отношение били паднали много низко и търгували съ религията, като обирали безмилостно искрено вървация въ Бога народъ. Картината на моралното разложение била отвратителна.

Тогава именно се явява Спасителътъ, основателътъ на нашата Църква. Цѣли три години и половина Богочовѣкътъ Христосъ училъ хората на любовъ, като имъ давалъ примѣри за съвършенъ животъ. Неговото учение е било просто и ясно, но по величие то не е било и не ще бжде надминато отъ никое друго до скончания мира. Той учелъ хората да се обичатъ, да обичатъ и тѣзи, които ги мразятъ, да правятъ добро и на тѣзи, които имъ правятъ зло, и никому да не правятъ това, което не искатъ тѣмъ да правятъ. На въпроса на единъ ученъ: „Коя е най-голѣмата заповѣдъ“ — Христосъ отговорилъ: „Да обичашъ Бога отъ всичкото си сърдце и всичката си душа и ближния като самога себе си“. А на въпроса на единъ богаташъ, какво е нужно да направи, следъ като е изпълнилъ

всички заповѣди, за да е сигуренъ, че ще наследи царството Божие, Христосъ му отговорилъ: „Продай всичко каквото имашъ, раздай на беднитѣ и трѣгни следъ Мене. А Който иска да върви следъ Мене, нека се отрече отъ себе си, да вземе кръста си и да трѣгне следъ Мене“.

Но да вървимъ следъ Христа, да следваме Неговитѣ стѣпки, ще рече — да вършимъ това, което Той е вършилъ и изисквалъ, да изпълняваме Неговитѣ нареждания и въ всѣки единъ случай въ живота, когато сме на кръстопжтъ и въ колебание при каквито и да било изкушения, да се постѣпваме съгласно съ Неговата воля.

Христосъ смѣло и безстрашно изобличавалъ и поучавалъ, обаче, засегнатитѣ отъ Неговитѣ изобличения не пожелали да Го последватъ. И единъ день, просълзенъ, казалъ на Свещения градъ: „Иерусалиме, Иерусалиме, колко пжти поискахъ да събера чедата ти, както кокошка събира пилцитѣ си подъ крилетѣ, обаче, тѣ това не пожелаха, но наказанието нѣма да избѣгнешъ: камъкъ върху камъкъ нѣма да остане въ деня на твоето разорение“.

Силно засегнатитѣ книжници и фарисеи завели Христа на Голгота. Всички пророци били избивани, и Христосъ сподѣлилъ тѣхната участь. Разпѣнали Го тѣзи, които Той искалъ да спаси. Но и на кръста Той се молѣлъ за тѣхъ: „Отче, прости имъ, защото не знаятъ какво правятъ“.

Има ли по велика любовъ къмъ ближния и къмъ враговетѣ ни, отколкото така силно манифестираната отъ Исуса Христа любовъ въ последнитѣ мигове на Неговия земенъ животъ?

Ала и подиръ толкова вѣкове какво представляваме днесъ ние, върующитѣ въ Христа? Вървимъ ли по стѣпкитѣ на Спасителя? Обичаме ли нашитѣ ближни? Обичаме ли нашитѣ врагове? Имаме ли морални сили да правимъ добро на тѣзи, които ни правятъ зло? Радваме ли се на чуждото щастие? Скърбимъ ли за чуждото нещастие? Уви! Отговорътъ е отрицателенъ. Картината и сега не е по-радостна отъ тази, която ни е нарисувалъ пророкъ Осия. И сега липсва истината, липсва милосърдието, нѣма любовъ, нѣма богопознание. А отъ друга страна, въ изобилие се култивиратъ измами, кражби, развратъ, убийства, пиянство и пр. И шомъ като не следваме по стѣпкитѣ на Христа, шомъ като нѣмаме страхъ отъ Бога, ние сами си ковемъ зла сждба, печална участь, и то още тукъ на земята.

Човѣшкитѣ неправди сж велики и неизмѣрими. Жалко е само, че борцитѣ противъ тѣхъ сж оскѣдни. „Жетвата е голѣма, но жетваритѣ сж малко“. Злото се шири предъ очитѣ ни. Правимъ усилия и постигаме гигантски успѣхи въ областята на науката, изкуствата, техниката, но, върпѣки това, човѣшкитѣ страдания сж страшни, животътъ е много труденъ. А всичко това се дължи не на липса на простори, не на липса на материални блага, а на нравственъ упадъкъ, защото забравихме закона на Бога, защото не следваме Христа.

Ето защо, наредъ съ всички грижи, ако не и на първо мѣсто, ще трѣбва да се погрижимъ, щото да насочимъ нашия животъ, особено живота на младото поколѣние, въ пжтя на Христовото Евангелие и постоянно да си спомняме думитѣ на Христа: „Който иска да върви следъ Мене, трѣбва да се отрече отъ себе си, да нарами кръста си и да Ме последва; а който не може да се отрече отъ майка си, отъ баща си и отъ себе си заради Мене, той не е достоенъ за Мене“.

Прочее, нека се стремимъ неуклонно да вървимъ по стѣпкитѣ на Христа. Нека се разбере частъ по-скоро отъ респективнитѣ мѣста и лица, че е абсолютно не-

обходимо да се даде на младежта нравствено-религиозно възпитание. Наредъ съ образованието, което въ насъ е поставено на завидна висота, трѣбва да се полагатъ грижи и за нравствено религиозното възпитание на младото поколѣние. Нека възпитанието да не се поставя на второ мѣсто подиръ образованието. Да не се забравя, че добре възпитаниятъ човѣкъ, който има страхъ отъ Бога, винаги ще бѣде полезенъ; а този, който не е възпитанъ, койго нѣма страхъ отъ Бога, макаръ и да е образованъ, често може да бѣде много опасенъ за хората около него.

Да вървимъ по стѣпките на Христа, за да не дочакаме деня на нашето наказание, когато славата ни ще се обърне въ позоръ и когато ще станемъ пустиня като Израила, Ефрема и Иуда.

Ант. Кавдански,
държавенъ адвокатъ.

Държава и религия.

Нашиятъ земенъ животъ ни свързва съ селото или града, мѣсто на раждането ни, свързва ни съ народа, на който принадлежимъ, и съ държавата, която принадлежи на народа. Държавата е нашето земно отечество; отъ нея зависи малкото ни или голѣмо благополучие. Отъ държавата зависи нашиятъ напредѣкъ въ всѣко отношение — материаленъ или духовенъ. Само държавата може да ни даде условията за по-пълненъ и по-сигуренъ животъ. И, наистина, подъ стрѣхата ѝ, ние сме спокойни и увѣрени за утрешния день.

Държавата, въ която сме се родили, и народътъ, който я съставлява, сж родината на всѣки отъ насъ. Държавата е голѣмата сграда, подъ койго сме се родили и въ която намираме опора, вѣра и сигурностъ. Тя е нашата майка, която е създала условия за животъ. Каквато и да е тя, дето и да се намира: на северъ или екватора, планинска или степна, ние я обичаме, защото ни е дала това, което сме, чрезъ нея чакаме онова, безъ което не може нашиятъ личенъ и общественъ животъ. Нашитѣ качества, добри или лоши, се отразяватъ на държавата. Нашитѣ добродетели сж добродетели и на държавата.

Тукъ, на земята, ние сме свързани съ майката и родината. Отъ тѣхъ чакаме да получимъ, което ни е потребно за живота. Майката ни учи, подготвя и ни въвежда въ живота, за да бждемъ годни сами да се боримъ за своето съществуване. Отъ държавата чакаме да ни осигури свобода на нашата дейностъ въ живота, да ни даде по-сигурна защита въ прището ни, за напредѣка въ всѣко отношение. Държавата за насъ се явява една необходимостъ. И като такава се е явила. Чрезъ нея се е създало това, което имаме и наричаме култура: материална и духовна. Тя създава условия за стопански напредѣкъ и условия за духовенъ и умственъ растежъ на народа.

Любовта къмъ майката се ражда у насъ отъ първитѣ дни на явяването ни на свѣтъ. Любовта къмъ държавата трѣбва да дойде следъ любовта къмъ майката. Безъ първата не можемъ, но и безъ втората сжщо. Каквато и да е организацията на държавата, каквито и да сж нейнитѣ архитектурни несвършенства, ние сме длъжни да я обичаме каквато е, и съ идеализъмъ и пламкъ да работимъ—за вътрешна уредба и външна украса. Да издигнемъ стройна колонада, да я украсимъ изискано, а вътрешното разпределение да е таково, че да даде всички удобства за единъ пъленъ многостраненъ животъ. Ето нашиятъ дългъ. И както ние се мѣнимъ подъ влиянието на много събития и дадени условия, на такава промѣна е

подложена и държавата. Тя е само отражение на народа, който я съставя.

Нѣма личенъ и общественъ животъ вънъ отъ границитѣ на държавата. Нѣма животъ, който да зависи само отъ единъ факторъ: животътъ е подчиненъ на много действащи фактори. Много сили действуватъ около и въ насъ, които ни промѣнятъ. Отъ тѣхъ зависи напредѣкътъ или падението — нашиятъ край.

Единъ отъ най-голѣмитѣ фактори въ нашия животъ, който основно го промѣня и му дава новъ обликъ, е религиозниятъ факторъ. Религията е дълбоко отношение на човѣка къмъ Бога, природата и човѣка. Тя има своя изворъ въ Бога, тази най-голѣма сила, която изпълва вселената, която се проявява вътрешно и външно въ видимия свѣтъ и въ невидимия, която действува непрестанно, непромѣнлива, но промѣняваща. Въ религиозното отношение къмъ Бога, природата и хората се облагородява и нашето отношение къмъ държавата. Религията насочва очитѣ ни къмъ вѣчните нѣща, къмъ съвършенствата, но и земнитѣ тя облагородява и осветява.

Макаръ държавата да е рожба на земния ограниченъ човѣшки животъ, тя е едичствената, въ която можемъ да превърнемъ несвършеното въ свършено и временното въ вѣчно. Държавата е мѣстото, въ което се създаватъ най-добритѣ възможни за човѣшкия животъ форми на право, свобода и справедливостъ. Тя е възможната човѣшка организация, дето чрезъ всички срѣдства моралното намира приложение чрезъ законитѣ. Тя може да създаде всички условия и къмъ вѣчното, каквото е знанието чрезъ развитие на наукитѣ, каквото е красотата чрезъ изкуствата. Безъ да е продуктъ на нашитѣ религиозни чувства, а необходимостъ на живота, държавата може да бжде промѣнена отъ религиознитѣ отношения на нейнитѣ граждани и така да стане мѣсто на по-свършенъ човѣшки животъ.

Религията облагородява човѣка, промѣня живота на отдѣлния човѣкъ и на човѣшкитѣ общества. Тя промѣня държавата. Прави я, наистина, скъпа родина, въ която се създаватъ добродетели и широко упражняватъ. Става мѣсто на радостъ, на сърѣдоточенъ и цѣлостенъ животъ. Тя, държавата, създава условия за висша духовна и материална култура. Народътъ, който е създалъ такава държава, презъ дълбочината на чиято душа се е родило религиозното отношение къмъ родината-държава, е създалъ най-силното и най-привлѣкателно мѣсто за животъ на земята.

Религиозното чувство, чийто изворъ е Богъ, ни е даденъ, за да го насочимъ къмъ изграждането на царството Божие на земята, къмъ усвършенствуване на земния ни животъ отъ добродетелитѣ на любовта, която само религиозното чувство ражда. Държавата е обектъ на религиозно отношение — на любовъ, за да бжде най-свъщениятъ домъ, въ който Божественото, вѣчното да намѣри мѣсто и да направи живота човѣшки по-смысленъ, по-пълненъ и изобиленъ съ свършенство. Най-голѣмото свършенство е любовта. Любовта ни къмъ себе си трѣбва да дойде следъ любовта къмъ народа ни — нашия първи близъкъ, и къмъ държавата — общия ни земенъ домъ, въ който обитаваме на земята.

Н.

Всѣки заемъ е една помощъ отъ страна на бждещето къмъ настоящето. Сега е най-удобниятъ моментъ бждещето да даде тази помощъ. Запишете облигации отъ сегашния държавенъ заемъ.

Изъ духовната съкровищница на Църквата.

Единородниятъ.

Отъ св. Кирилъ Иерусалимски.

Множество въпроси въ Божественитѣ писания сж непостижими. Не се срамувай да се съзнаешъ въ незнанието си, понеже не знаешъ заедно съ Ангелитѣ. Единичкѣ Родилиятъ познава Родения, и Родениятъ отъ Него знае Родилия Го. Родилия знае Кого Той е родилъ, и светиятъ Божий Духъ свидетелствува въ Писанията, че Родениятъ е Богъ безначаленъ. „Понеже кой човѣкъ знае, какво има у човѣка, освенъ човѣшкиятъ духъ, който живѣе въ него? Тѣй и Божието никой не знае, освенъ Божиятъ Духъ“ (1 Кор. 2, 11). „Както Отецъ има животъ въ Себе Си, тѣй даде и на Сина да има животъ въ Себе Си“ (Иоан. 5, 26). И: „Та всички да почитатъ Синъ, както почитатъ Отца“ (Иоан. 5, 23). И: „Както Отецъ възкресява мъртви и оживотворява, тѣй и Синътъ оживотворява, които иска“ (Иоан. 5, 21). И Родилиятъ не е претърпѣлъ загуба, и Родениятъ въ нищо нѣма недостатъкъ. Зная, че не еднократно съмъ ви говорилъ за това — говоря, обаче, често за него, за да се утвърдите въ вѣрата. И Родилиятъ нѣма баща, и Родениятъ нѣма братъ. И Родилиятъ не се промѣнилъ въ Синъ, и Родениятъ не станалъ Отецъ. Отъ единия само Отецъ се е родилъ Единородниятъ Синъ. Не сж двама нероденитѣ, не сж двама и единороднитѣ, но Отецъ е единъ и нероденъ, защото нероденъ е онзи, който нѣма Отецъ. Единъ е и Синътъ, предвѣчно роденъ отъ Отца — не се ражда въ време, но е роденъ преди вѣковетѣ; не преуспѣвайки и възрествалъ, но такъвъ е и роденъ, какъвто Той е и сега.

Съобразно съ това вѣрваме въ Единородния Божий Синъ, Който е роденъ отъ Отца, истинския Богъ, защото истинскиятъ Богъ, както е речено, не ражда лъжливъ богъ. Родилъ не следъ като разсѣдилъ, а родилъ предвѣчно — родилъ много по-скоро, отколкото излиза нашата дума или се поражда нашата мисълъ. Защото ние, произнасяйки дума, губимъ за това време, а за Божествената сила рождението не става въ времето. И както не единъ пѣтъ е речено: не изъ небитие е привелъ въ битие, и не е усиновилъ не-сществуващия по-рано синъ, но, като вѣченъ Отецъ, предвѣчно и неизречено родилъ Единородния Синъ, Който нѣма братъ. Нѣма две начала, но глава на Сина е Отецъ — единственото Начало, защото Отецъ е родилъ Сина, истинския Богъ, именуванъ Емануилъ, а Емануилъ се гълкува „съ насъ е Богъ“ (Мат. 1, 23). Желашъ ли да знаешъ, че Родениятъ отъ Отца, и впоследствие въчеловѣчили се, е Богъ? Слушай какво говори пророкътъ: „Този е нашиятъ Богъ, и никой другъ не ще се сравни съ Него. Той намѣри всички пѣтица на премъдростъта и я подари на Своя рабъ Иакова и на Своя възлюбенъ Израила. Следъ това Той се яви на земята и живѣ между людетѣ“ (Вар. 3, 36—38). Видишъ ли Бога, Който се е въчеловѣчилъ следъ Моисеевото законодателство? Имашъ и друго свидетелство за Божеството на Христа отъ блажения Давидъ: „Твоятъ престолъ, Боже, е вѣченъ“ (Псал. 44, 7). За да не помислишъ, по причина на станалото тукъ явление въ плътъ, че нѣкакъ Христосъ

следъ това е преуспѣлъ и е достигналъ Божеството — за това ясно говори пророкътъ: „Затова, Боже, Твоятъ Богъ Те помаза съ елей на радостъ повече отъ Твоитѣ съучастници“ (Псал. 44, 8). И тѣй, Христосъ е Единородниятъ Синъ Божий и Творецъ на свѣта.

Отъ руски — Ибр.

ХУДОЖЕСТВЕНЪ ОТДѢЛЪ

Щастлива среща...

(Случка изъ живота на Н. В. Царя).

Презъ августъ 1918 г. князь Борисъ пжтуваше отъ II-а армия презъ Кюстендилъ за XI-а армия въ Прилепъ. Автомобилътъ хвърчи съ най-голѣма скоростъ. Къмъ Дупница моторътъ замира, поради свършване на водата. Автомобилътъ спира при една чешма да вземе вода. Князь Борисъ е придруженъ само отъ адютанта си и шофьора. До чешмата седи грохналъ старецъ, който изтрива съ кожата си калпакъ потѣта отъ лицето си.

— Добъръ день, дѣдо! На кжде така? — пита князь Борисъ.

— Еехъ, момко! — отговаря старецътъ съ тжженъ гласъ. — Нали е суша. . . Вода нѣма. . . Воденицитѣ не тракатъ. . . Отъ две недѣли ходя и не мога да хвана редъ. . . Тежко, сине, тежко! . . Ехъ, че добро би ми сторилъ, ако ме закарашъ нататък!..

— Да те заведе, дѣдо! Ела, качи се при мене! И князь Борисъ подава ржка на стареца.

— Да си ми живъ, сине! Ами колко пари искашъ?

— Нищо не искамъ.

— Ааа, тѣй не може. . . Кажы колко?

— Нищо нѣма да ти взема. Само кажы кжде се намира воденицата.

— Задъ моста. . . на кюстендилския пѣтъ.

И автомобилътъ полетява. Князь Борисъ самъ кара колата, и старецътъ седи да него. Старецътъ е трогнатъ до сълзи. Никога презъ живота си той не се е возилъ въ автомобилъ. По едно време старецътъ се вглежда въ младежа и съзира, че, както е облѣченъ съ мушамата си, не прилича нито на офицеръ, нито на войникъ, и запитва:

— Ваша милость трѣбва да е ябанджия. . . Отъ кжде сте?

— Отъ София.

— Личи си, виждамъ, че не си тадѣвашенъ. . . познава се по приказката ти.

Когато стигнали до воденицата, князь Борисъ задоволилъ любопитството на стареца, като му открилъ, че е царскиятъ синъ.

Старецътъ отворилъ широко очи и останалъ смаянъ.

А като се опомнилъ, казалъ:

— Виждамъ, че не си като другитѣ. . . Ехъ, Боже, благодаря ти, че доживѣхъ да видя царския синъ! И продължилъ:

— Когато се роди, искахъ да ти изпратя споредъ обичая една жълтица за шапката, но началникътъ каза: — Не може! А пѣкъ сега, ето че съ тебе се возя, безъ разрешение отъ началника!

Когато старецътъ слѣзълъ отъ автомобиля, хваналъ полата на мушамата на царския синъ съ намѣрение да я цѣлуе, но князь Борисъ отстранилъ

тпреерящата старческа ржка, сбогувалъ се сърдечно и тръгналъ обратно, за да продължи пътя си към Кюстендил. А задъ него останалъ старецътъ като вкамененъ, съ очи къмъ небето, кръстейки се и благодарейки Богу за щастливата среща. . .

БЕЛЕЖКИ И ОТЗИВИ.

Болшевицитъ не сж могли да изкоренятъ вѣрата у руския народъ.

Братиславскиятъ вестникъ „Словакъ“ отъ 26 августъ, въ статия, подъ надсловъ „Духовно прераждане на руския народъ“, твърде интересно описва, какъ билъ отпразднуванъ недѣлниятъ день въ едно руско градче на шо-току очистена отъ болшевицитъ територия. Статията е написана отъ д-ръ П. Украинъ, който е придружавалъ навлѣзлата въ Съветска Русия словашка войска! Той картинно рисува — и силната вѣра у руския народъ, и неговата пламенна любовъ къмъ Църквата, и усърдието на вѣрующитъ въ устройване на богослужение безъ свещеникъ, и неумението на младежъта да се държи въ църква, и нейната готовность да се учи на това.

Следъ като припомнюва, че презъ време на болшевизма не е могло да става и дума за свободно проявяване на вѣрата, макаръ по закона такъва свобода да е била обезпечена, че църквитъ били разрушавани или обръщани на кино, складове и за други стопански предприятия, че невъзможно било да се празнува недѣлниятъ день, въ който всички били задължени да работятъ, и че който мжалъ у дома икони, ако е билъ възрастень човѣкъ, билъ подлаганъ на подигравки, а ако е билъ младъ, го обявявали за контрареволуционеръ, авторътъ подчертава, че, въпрѣки голѣмия антирелигиозенъ натискъ, мнозина криели своитѣ икони, тайно кръщавали децата си и тайно се молѣли въ своитѣ къщурки. Следъ това разказва, какъ предъ първия недѣленъ день на месецъ августъ въ едно градче дошли жени при полковия словашки командиръ да искатъ да имъ се отвори старата дървена църква, въ която билъ запазень поне иконостасътъ (въ другитѣ две каменни църкви всичко било разрушено), какъ жени и момичета се надпреваряли да почистятъ и приведатъ въ редъ потъналата въ прахъ и паяжини църква, донесли икони, богослужебни утвари, книги и други предмети, които успѣли да запазятъ отъ унищожение, донесли и цвѣта, съ които украсили иконитѣ, и още въ сжбота вечеръта цѣлата близка околия се събрала въ църквата и дълго пѣла и се молила.

„Въ недѣля сутринъта — пише авторътъ — църквата бѣ препълнена съ народъ до последното мѣсто. Дойдоха стари мъже и момчета до 16 години (всички по възрастни юноши болшевицитѣ бѣха отвели съ себе си при отстѣпленieto), жени и девойки. Много отъ тѣхъ никога не бѣха ходили въ църква, порали което не знаеха и какъ трѣбва да се държатъ тамъ. Майкитѣ при влизане въ църква учеха децата си да цѣлуватъ иконитѣ и при цѣлуването да правятъ три ниски поклона предъ тѣхъ. Повече отъ часъ продължи молитвата и пѣнето на богослужебни пѣсни. По отслабналитѣ и бледи лица на всички течеха изобилни сълзи отъ радостъ и благодарность, задето следъ толкова години могли, макаръ и по тоя простъ начинъ, да отпразднуватъ недѣлния день. Необходимо е да се отбележи, че хората тукъ сж необикновено затѣпѣли спрямо болкитѣ. Майката, чиито мъжъ

и синъ сж отишли и загинали на война, не плаче, когато разказва за тѣхъ. Но всички плачатъ при поглеждане на иконитѣ въ църква и при богослужението. Народътъ тукъ много е търпѣлъ и плакалъ, тъй че сега страданията извикватъ вече въ него не плачъ, а само покорность. Но мисълъта за Бога презъ време на богослужението у всички извиква плачъ съ гласъ. Вѣрата въ Бога е останала дълбоко въ тия измжчени и настрадали се сърца. Болшевицитѣ не успѣли нито да я изкоренятъ, нито да я умалятъ“.

Завършва своето трогателно описание авторътъ, като изтъква, че въ Русия сега е настѣпилъ най-удобниятъ моментъ за вътрешно, духовно прераждане, че тамъ искатъ свещеници, много баюшки-свещеници, каквито нѣма, и че Русия ще принадлежи на оногова, който пръвъ прати тамъ православни свещенослужители.

ИЗЪ ПЕЧАТА

Паисий и неговиятъ заветъ.

(„Съобщения за печата“)

27 септември — Кръстовденъ, бѣ день на Отецъ Паисий. Но българскиятъ народъ си спомня за Паисий не само на този день. Образътъ на великия Хилендарецъ всѣкога е живъ въ сърдцето на българина, и неговиятъ духъ — вѣчно бодъръ, винаги ни спомня единъ свещень заветъ.

Паисий не е сѣнка отъ миналото. Паисий не е исторически споменъ. Паисий е живъ националенъ символъ, изразъ на самосъзнанието на българския народъ като такъвъ.

Въ епохата на тъмното робство, една чужда пропаганда — фанариотска, бѣше пуснала своитѣ пипала, за да обезличи духовно българския народъ и да го направи плячка на своитѣ интереси.

Тогава се яви Паисий — първожрецътъ на нашето възраждане, и съ мощни удари пробуди националната съвѣсть на българина и възпламени неговата воля за противодействие и борба.

Паисий възвърна на нашия народъ онова, което днесъ е най-скѣпото ни национално достояние: народностно самочувство, съзнание и гордость.

И затова днесъ, когато не една, а много чужди пропаганди се опитватъ да разколебаятъ единомислието на българския народъ и да убиятъ неговата вѣра, всички тия пристѣпи се разбиватъ отъ каления като стомана български духъ.

Въ основата на тоя духъ е вложенъ заветътъ на Паисий, а тоя заветъ — това е всеотдайностьта на едно дѣло, готовностьта за подвигъ и жертва въ името на България.

Повикътъ за единство, за вѣрна служба на Царъ и Родина, който днесъ отеква въ всички срѣди на българския народъ, не е единъ новъ политически лозунгъ. Тоя повикъ е живъ отгласъ, той е свещеното ехо на великия заветъ, който ни остави Паисий — безсмъртниятъ пророкъ на българското възраждане.

Тоя зовъ се разнася като гръмьовна пѣсень, обхожда планинитѣ и долинитѣ на обединена България и отъ Царския дворещъ до последната селска хижа намира души, които да стопли, и сърдца, които да възпламени.

Тоя зовъ е чутъ и изпълненъ отъ всички като единъ дългъ и като жизнена необходимость за запазването и преуспѣването на България.

Нѣкога Паисий съ гнѣвъ и укоръ вдигна ржка и отправи зовъ за опомняне къмъ своитѣ сънародници. Днесъ ония, къмъ които той отправяше упрѣка на

своето огнено слово, сж малцина въ нашия животъ. Защото българскиятъ народъ въ своето грамадно мнозинство е носителъ на едно будно национално чувство и съзнание, закалено въ борбитѣ, които ние водихме, за да си извоюваме по-добра участь и достойно мѣсто въ свѣта.

Днесъ ние следваме завета на Паисий и направихме отъ него национална програма за развитието на българския духъ.

Днесъ ние следваме завета на Паисий — защото това е повикътъ на нашата съвѣсть като българи, която властно ни зове и невидимо гласка нашата воля къмъ предана служба на дѣлото на българщината.

Паисий и днесъ е живъ. Днесъ той отново издига могъща дѣсница, но не само да хвърли укоръ къмъ родоотстъпниците, а да благослови дѣлото на обединена и велика България.

Василь Узуновъ — Стрѣмень пжтъ — разкази. 180 стр., ц. 50 лв. Синадално книгоиздателство. Би трѣбвало къмъ всѣка нова творба на добре известния нашъ писателъ да се поставя списъкъ на неговитѣ излѣзли до сега трудове, за да се види дългиятъ творчески пжтъ на самотния и съвсемъ оригиналенъ разказвачъ. Въ „Самотни души“, „Сияние надъ мъртвитѣ“, „Ранни младини“, „Вѣчната пѣсенъ“, „Стрѣмень пжтъ“, и мн. др. разкази, повести и романи, В. Узуновъ прилича само на себе си. Той е една завършена творческа индивидуалностъ, има свой личенъ вкусъ при подбора на сюжети и свой собственъ похватъ на разработванетоъ имъ. И едното и другото се опредѣлятъ отъ неговия мирогледъ и отъ целта, която преследва съ цѣлото си художествено творчество. По духъ В. Узуновъ се родѣ съ нашитѣ класически възрожденци. Подобно на тѣхъ той е обърналъ погледъ преди всичко къмъ нашата българска действителностъ, и едничката му целъ е да издигне душитѣ ни до оная висота, отъ която по-добре бихме разбрали тази действителностъ и по-лесно бихме лѣкували нейнитѣ морални недъзи. Идеята за християнско милосърдие и пожертвувателностъ минава като червена нишка презъ всичкитѣ му творби. Неговитѣ герои сж предимно безмилостно прегазени отъ колесницата на сѣдбата обикновени люде, самотни души и страдащи, за които никой не мисли, освенъ бащата на всички хора — Богъ. Вѣрата въ Божията премъдростъ и справедливостъ е изходната точка на много отъ разказитѣ му и тя, подобно на свѣтълъ лжчъ, посребря мжченическия ореолъ на героитѣ. Проблемитѣ на съвѣстта и разкаянието, на дълга и честта, въ разказитѣ на Узуновъ, намиратъ широко мѣсто и правдива психологическа разработка. Вѣрно е, че у него изкуството е подчинено на морала и на една висша целъ — нравственото превъзпитаване на човѣка. Това, обаче, не прѣчи да разказва увлѣкателно и живо, да ни държи въ пленъ на своя писателски миръ. Образитѣ въ неговитѣ разкази сж живи, пълнокрѣвни, реални, а не само символи или сѣнки. Това е така, защото Узуновъ взима сюжети и първообрази непосредствено отъ действителността, която го окръжава. Смѣло можемъ да кажемъ, че у него нѣма „измислени“ лица и случки. И той като Гоголя може да каже за себе си: „Азъ нищо не мога да

да измисля отъ себе си“, но това не е още пълна липса на творческо въображение, защото почти всички разкази на Узуновъ иматъ своята добре скроена фабула и своя епически и идеенъ центъръ. Ако нѣкои разкази правятъ впечатление на обикновени картинки изъ живота, или сж по-разтегнати, трѣбва да вземемъ предвидъ друга една особеностъ на Узуновото творчество, а именно, неговата склонностъ къмъ психологическо задълбочаване. Много отъ неговитѣ разкази могатъ заслужено да се нарекатъ „психологически разкази“. Много отъ разказанитѣ епизоди сж лични преживѣлици на автора, и това придава на съответнетѣ разкази мемоаренъ характеръ. Узуновъ разказва просто и леко, сякашъ не пише книга, а бесѣдва съ читателя. Това засилва реалистичния характеръ на творчеството му.

Всички тѣзи особености на Узуновитѣ разкази могатъ да се откриятъ и въ последната му сбирка „Стрѣмень пжтъ“. Стрѣмень е пжтътъ къмъ нравствено съвършенство и вътрешна свобода, къмъ щастие и радостъ, но праведнитѣ души, презъ дебритѣ на хиляди несрети, презъ калта на мизерията увѣрено вървятъ по него и намиратъ, въ повечето случаи озарението свие, което, макаръ и въ последния мигъ, ги прави блажени. Тази е главната мисълъ на 27-тѣ разкази, помѣстени въ тази сбирка. Нѣкои отъ тѣхъ поразяватъ съ отличното познаване лабиринтитѣ на човѣшката душа („Нови очи“, „Убиецъ“, „Сѣнки“, „Стрѣмень пжтъ“), други приятно изненадватъ съ свежестта на национално исторически спомени отъ недатечното минало, когато Родината ни бѣше разпнута па кръсть („Въ пленъ“, „Кукушанка“, „Нѣкога“, „Роменъ“, „Край Вардаръ“), а трети ни облѣхватъ съ тамяна на нашия църковенъ бигъ, проникнатъ съ дълбоката мистика на народната вѣра. Отъ всички разкази на тази сбирка лѣха нѣщо свидно, родно, близко. Тукъ е отразенъ всѣкидневниятъ животъ съ своитѣ радости и скърби, съ своитѣ скрити безни, падения и подemi. Убиецътъ и светецътъ преплитатъ стжпкитѣ си въ тази книга и всѣки върви по предопредѣленъ пжтъ. Всѣки, който се е наситилъ на неискрена литература, на книжна поезия, трѣбва да прочете тази книга, за да се гмурне въ талазитѣ на истинския, живия животъ и да си спомни, че животътъ не е нито художественъ филмъ, нито градинско увеселение, а *стрѣмень пжтъ*, борба, дългъ. Топлото съчувствие, дълбоката човѣчностъ правятъ отъ тази книга приятно четиво за всѣки, който не търси въ литературата само наслада, а опора за своя нравственъ животъ, търси лжчезаренъ идеалъ, на който да служи самоотвержено, смирено и съ крепка вѣра въ невидимия, но вѣчно справедливъ Мъздовъздаятелъ.

Горещо препорѣчваме най-новата сбирка разкази отъ В. Узуновъ „Стрѣмень пжтъ“, която, заедано съ излѣзлата преди нея „Вѣчната пѣсенъ“, свидетелствува за неизчерпаемия източникъ на вдъхновение, какъвто е действителниятъ животъ за автора, а сжщо така за неговия здравъ духъ и ясенъ свѣтогледъ, съ какъвто малцина други писатели могатъ да се похвалятъ. А искреността е първиятъ белегъ на истинското творчество. Който самъ не върва въ своитѣ поетически видения, той никога нѣма да стигне до сърцето на читателя. В. Узуновъ, благодарение на изгннатитѣ по-горе негови качества на човѣкъ и писателъ, отдавна е спечелилъ сърцата на читателитѣ.

Д. Ивановъ.

ЗА ВСѢКАКВА ДУХОВНА И ХУДОЖЕСТВЕНА КНИЖНИНА ОТНЕСЕТЕ СЕ ДО

Синадалната книжарница

СЕДМИЧЕНЪ ПРЕГЛЕДЪ НА СЪБИТИЯТА.

Н. В. Царьтъ се завърна въ Столицата следъ нѣколкодневна обиколка по разни войскови части, като е присъствувалъ и на извършенитѣ отъ тѣхъ военни упражнения, съ които сж се завършили тазгодишнитѣ есенни занятия.

Състояха се първитѣ срещи между нашитѣ и германскитѣ стопански деятели, по поводъ на новитѣ стопански преговори между Райха и България.

Н. В. Царьтъ прие водача на пребиваващата у насъ унгарска стопанска делегация г. д-ръ Тиборъ фонъ Гюлай, заедно съ други представители на унгарскитѣ търговско-индустриални камари.

Министърътъ на вътрешнитѣ работи г. П. Габровски направилъ изявления предъ представители на чуждия печатъ. Той заявилъ, че никакви приготовления за война не се извършватъ въ България, че съобщенията на американскитѣ вестници сж сензационни и измислени и че положението въ страната е твърде спокойно.

Пристигна въ Столицата берлинскитѣ кметъ г. д-ръ Шеегъ. Той бѣ тържествено посрещнатъ, а столичната община уреди специална програма за едномесечното му пребиваване. Той бѣ приетъ отъ Н. В. Царя и награденъ съ орденъ „Св. Александъръ“, втора степенъ. Предъ сътрудници на вестницитѣ той е сподѣлилъ своитѣ приятни впечатления отъ пребиваването си въ България.

Войната продължава съ ожесточение и съ успѣхи за германското оржжие. Въ областта източно отъ Киевъ унищожението на неприятелскитѣ сили, които сж обкржжени, продължава. Броятъ на плячката се увеличава непрестанно. Заловени сж 680,000 пленници, 870 бойни коли и 3100 орждия. Продължава напредването къмъ Харьковъ. Падането на Кримския полуостровъ е въпросъ на дни.

Единици отъ италианската кралска флота проникнаха въ пристанището на Гибралтаръ и потопиха голѣмъ тонажъ английски кораби. Нападението бѣ извършено съ бързоторпедни лодки.

Отъ турската столица съобщаватъ, че по въпроса за Пролититѣ турското становище е ясно и недвусмислено и че Турция ще се придържа здраво къмъ спогодбата въ Монтрьо. Изтъква се, че следъ голѣмитѣ германски успѣхи настанала е голѣма промяна въ общественото мнение. Опровергаватъ се най-енергично слуховетѣ за влошаване на българо-турскитѣ приятелски и съседски отношения.

Агенция „Ройтеръ“ съобщи официално, че вследствие търговската спогодба, подписана между Швейцария и Германия, Англия е решила да приложи изцѣло блокадата за Швейцария, като ѝ отнеме улесненията за пропуцане на военни индустриални материали.

Съединенитѣ щати се приближаватъ дейно къмъ войната. Внесена е наново резолюция въ Сената, съ която се предлага отмяняване на закона за неутралитета.

Между Франция и Германия сж започнати нови преговори, целящи изясняването на нѣкои въпроси въ връзка съ германо-френското разбирателство. Състояли сж се срещи между видни представители на дветѣ правителства.

Въ Италия, поради слабата реколта презъ годината, се въвеждатъ разпределителни карти за насе-

лението. Ще се дава по 200 грама хлѣбъ дневно на човѣкъ.

По случай годишнината отъ тристранния пактъ, между Дуче, Фиурера и Принцъ Коное се размигна поздравителни телеграми. Подчертава се силата и сплотеността на държавитѣ отъ осята.

Финландското правителство получило нота отъ Англия, съ която се заплашва съ скжсване на дипломатическитѣ отношения и обявяване на война. Изтъква се, че, ако Финландия преустанови борбата срещу Съветския съюзъ, тѣзи отношения могатъ да продължатъ. Въ противенъ случай Англия ще бжде непримиримъ врагъ на Финландия.

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ДѢТОПИСЪ.

I. У насъ.

Деньтъ на отца Паисия. На 27 м. м. обединена България повсемѣстно чествува паметта и заслугитѣ на родоначалника на българското възраждане иеромонахъ Паисий Хилендарски, а сжщо и паметта на всички народни труженици за вѣра и езикъ. Навсѣкжде по този случай се отслужиха панихиди и се държаха съответни речи. Въ столицата панихидата се отслужи въ Борисовата градина, предъ бюста-паметникъ на М. Дриновъ, отъ протосингела на св. Софийска Митрополия о. иеромонахъ Иринеи, който произнесе подходна речъ. Присъствуваха: председателятъ на Н. събрание г. Калфовъ, представители и членове на родолюбиви организации, войници, ученици и множество граждани. На другия день, недѣля, преди обѣдъ, въ салона на Военния Атонски Първобудителъ. Г-нъ проф. Г. П. Геновъ произнесе вдъхновена академична сказка за живота, добродетелитѣ и заслугитѣ на чествувания родоначалникъ на Възраждането. Утрото бѣ масово посетено отъ подбрана публика.

Новоржкоположенъ иеродяконъ. По случай празника на светитѣ великомъченици София, Вѣра, Надежда и Любовь въ старинния храмъ на столицата, посветенъ на Божествената Премждростъ, Негово Високопреосвещенство Софийскитѣ митрополитъ Стефанъ въ навечерието на празника отслужи тържествено бдениие и говори върху мъченичеството като прослава и победа на Христовата църква. На самия празникъ, въ съслужение съ множество свещеници, той извърши св. Литургия, презъ време на която ржкоположи въ иеродяконски чинъ учителъ при Софийската духовна семинария монахъ Серафимъ и произнесе похвално слово за чествуванитѣ свети великомъченици. И на бдението и на св. Литургия храмътъ бѣше препълненъ отъ богомолци. Особено силно впечатление правѣха съ своето благочестие Пиротскитѣ и Прилепскитѣ членки и членове на православнитѣ братства, които отъ ранни зори до края на службата бѣха заели централно мѣсто въ храма. И къмъ тѣхъ Високопреосвещеный Стефанъ отправи топли думи на привѣствие, благопожелание и благословение, като ги препоръча на вниманието и радушието на софийскитѣ православни братства — за хлѣбъ и соль и взаимно опознаване.

Деньтъ на пострадалитѣ отъ войнитѣ. На 5 т. м. въ цѣлата страна ще се празнува „Деньтъ на пострадалитѣ отъ войнитѣ“, когато ще се апелира къмъ българския народъ, между друго, и за материално подпомагане на пострадалитѣ. По тоя случай Св. Синодъ съ окржжно прикани епархийскитѣ Архиепери да разпоредатъ до благоговѣйнитѣ свещеници въ епархитѣ си да взематъ дейно участие въ от-

празднуването на тоя ден, като дадат своето съдействие на дружество „Инвалид“, което ще има главната грижа за уреждането на празника.

Стажъ за учители по религия. Новият правилник на Стажантския институт, обнародван въ Държавен вестникъ, бр. 210 отъ 22. IX., разрешава на учителитъ по религия и на желаещитъ да станатъ учители да стажуватъ, и то още тази година. Който желае да стажува, да подаде заявление за това до Ржководителя на Стажантския институтъ и директоръ на III Соф. мжжка образцова гимназия, най-късно до 15 октомврий т. г. Къмъ заявлението трѣбва да бждатъ прибавени и следнитъ документи: 1) кръщелно свидетелство, 2) диплома за завършено висше образование, 3) зрѣлостно свидетелство, 4) свидетелство за материално положение, 5) свидетелство за честност и благонадежност, 6) уволнителен билетъ или призивно свидетелство и 7) свидетелство за сждимостъ.

II. Въ чужбина.

Руската задгранична църква. Позивътъ на Берлинския руски архиепископъ. „Православная Русь“ дава въ отдѣлна притурка текста на позива, който Берлинскиятъ и Германски руски архиепископъ Серафимъ отправилъ до православнитъ руси въ Германия следъ навлизане на германскитъ войски въ Съветска Русия. Подканаяйки всички православни руси да намѣрятъ своето мѣсто на новия антиболшевишки фронтъ, архиепископъ Серафимъ въ своя позивъ казва следното:

Наказващиятъ мечъ на Божественото Правосудие се строполи върху съветската властъ и нейнитъ помощници и съмишленици. Христорлюбивиятъ Вождъ на германския народъ повика своето победоносно воинство къмъ нова борба, къмъ борбата, за която ние отдавна жадуваме — къмъ свещената борба противъ богоборцитъ, палачитъ и насилницитъ, които бѣха заседнали въ московския Кремль и отъ тая древна светиня разпространяваха отровата на болшевизма, разлагащъ всички религиозни, духовни, нравствени, културни и правови основи на държавния, националенъ, общественъ и семеенъ животъ. Наистина, почватъ е новъ кръстоносенъ походъ за спасение на народитъ отъ антихристовата сила. Дълго, повече отъ 20 мжчителни години, ние очаквахме тоя денъ. . . Вече наближава денътъ на катурване нашитъ най-зли врагове, денътъ на победа надъ тайната на беззаконието и на тържеството на Божията истина и правда. Ще се свърши голготата на светата Христова Църква и на нашия многострадаленъ народъ. Вече свѣтъ слънцето на пасхалното утро за всички, които въ течение на дълги години изпитаха физически и нравствени страдания, болшевишкитъ подземия за изтезаване, заточение, принудителенъ робски каторженъ трудъ, безправие, нищета, гладъ, поругаване светинята на сърдцето и други безмѣрни мжчения и лишения. . . Германската войска се бори не впротивъ нашия народъ, а впротивъ властта, която подигна гонение срещу Църквата и вѣррата, оскверни, разори и унищожи рускитъ светини, превърна нашата родина въ посмѣшище предъ всички народи, отрови народната душа съ своята планомѣрна дяволска антирелигиозна и комунистична пропаганда и искаше, въ края на краищата, цѣлия свѣтъ да превърне на голгота, каторга и царството на робитъ.

Католическата църква. Стогодишнина на студентческо дружество. Неотдавна въ градъ Швицъ (въ Швейцария) тържествено била отпразднувана стогодишнината отъ основаване дружеството на швейцарскитъ студенти-католици. Десетина студенти въ

1841 г. създали туй дружество, което днесъ брояло хиляди членове. Негови членове сж били видни швейцарски католици, като кардиналъ Мермио, епископъ Бесонъ и много държавници и общественици.

КАМБАНИ ЦЪРКОВНИ, УЧИЛИЩНИ

Винаги голѣмъ изборъ, високо качество, отъ различни величини, подъ тонъ и мелодия камбани ще намѣрите въ фабриката на дипломиранитъ столични камбанолѣяри

Стоянъ Д. Алексиевъ и Синове

ул. „Хубава Грозданка“ № 4

(Кварталъ Захарна фабрика — София)

Изработваме по конкурсъ и поръчки и ги доставяме срещу гаранция чрезъ всички митрополии. Намѣняваме и преливаме спукани въ София и на самото мѣсто. Искайте оферти, каталогъ безплатно.

1—156—1

Църк. н-во при храма „Св. В. М. Георги“ — гр. Хасково.

(Фондъ „Постройка новъ храмъ“).

Обявление. На 2 октомврий 1941 година, отъ 14—15 часа, въ църковната канцелария ще се произведе търгъ съ явна конкуренция за отдаване подъ наемъ за четири година фондовата нива отъ 6 дек. въ м. „Бюкя“. Първоначална цена на декарь годишно 231 лева. Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ. Залогъ 10%. гр. Хасково, 22 септемврий 1941 година.

1—161—1

Отъ Настоятелството.

Пиперковско църковно настоятелство.

Обявление № 18. Пиперковското църковно настоятелство обявява, че на 11-ия денъ отъ публикуването на настоящето въ „Църковенъ вестникъ“ ще се произведе публиченъ търгъ на 3 кжса ниви въ землището на с. Пиперково.

Поемнитъ условия сж на разположение всѣки при сѣтственъ денъ.

с. Пиперково, Свищовско, 14 септемврий 1941 год.

1—159—1

Отъ Настоятелството.

Обявление № 31. Църковното настоятелство въ с. Долно-Линево, Ломска околия, обявява, че на 10 октомврий т. г. ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ на 20 декара ниви, отъ които едната се нахожда въ мѣстността „Маяга“ отъ 25 декара, а другата — въ мѣстността „Крива фуния“ отъ 5 декара, съ първоначална цена 100 лева на декарь.

Наемателниятъ периодъ е една година. Всички разности сж за смѣтка на наемателя.

с. Долно-Линево, 21 септемврий 1941 година.

1—160—1

Отъ Настоятелството.

Храмъ „Св. Николай“, с. Джбравитъ, Пазарджишко.

Обявление № 14. Църковното настоятелство търси майсторъ или предприемачъ за направа на иконостаъ и Владишки тронъ (масивъ или рѣзба) въ новопостроения храмъ. Въ едномесеченъ срокъ отъ днесъ, интересувашитъ се да се явятъ предъ Настоятелството, като представятъ оферта, придружена съ скица-модель.

Залогътъ е 5%,

Законътъ за Б. О. П. е задължителенъ.

с. Джбравитъ, 20 септемврий 1941 година,

1—191—1

Отъ Настоятелството.

Гл. Редакторъ: Хр. Поповъ.

Печать: С. М. Стайковъ — София.